

Spodbujevalni in zaviralni dejavniki za študij tujih študentov v Sloveniji (V5-24057)

Raziskovalni projekt,
december 2025

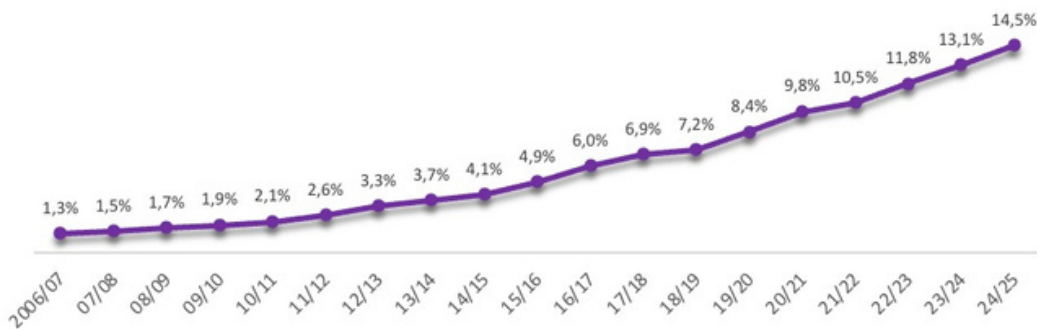

*Projekt sofinancirata Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije ter
Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost
Republike Slovenije.*

Zakaj raziskovalni projekt?

V Sloveniji je iz leta v leto več tujih študentov in študentk, nekaj zadnjih let jih je več kot 10.000. Njihov delež se od študijskega leta 2006/07 konstantno povečuje – z 1,3 % na več kot 14 % v letu 2024/25. Prihajajo iz več kot 120 držav. To kaže na vse močnejšo internacionalizacijo slovenskega visokošolskega prostora. Povečevanje števila tujih študentov in študentk sovпада z upadanjem vpisa domačih, kar krepi pomen mednarodne mobilnosti za vzdržnost sistema. To pa hkrati odpira nova vprašanja o študijskih izkušnjah, priložnostih in izzivih, s katerimi se srečujejo.

Deleži študentov s tujim državljanstvom po študijskih letih

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Analizirali smo:

- > Nacionalne in tuje znanstvene članke in strateške dokumente.
- > Podatke SURS o značilnostih tujih študentov in študentk v Sloveniji (2006/07–2024/25).
- > Podatke iz spletne ankete med več kot 700 tujimi študenti in študentkami (2025).
- > Podatke iz 23 poglobljenih intervjujev s tujimi študenti in študentkami (2025).

Vprašanja na katera smo želeli odgovoriti:

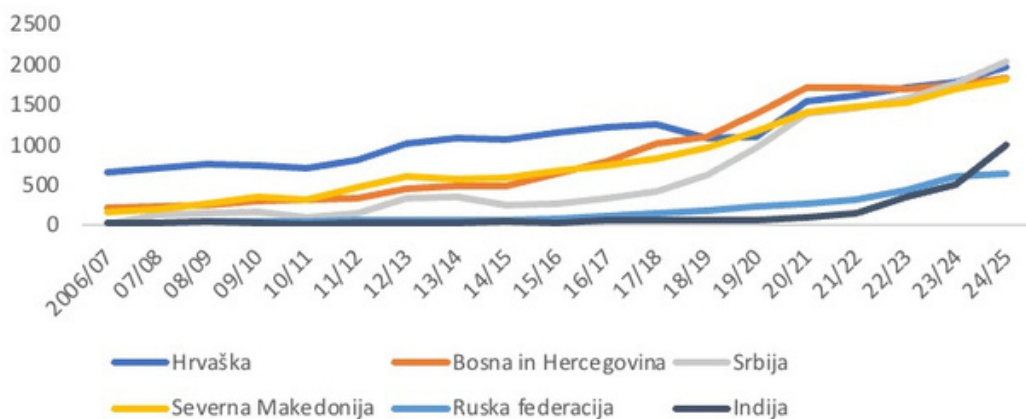
- > Zakaj Slovenija?
- > Kje so največje ovire in priložnosti za študij tujih študentov in študentk v Sloveniji?
- > Kako ocenjujejo svojo akademsko uspešnost?
- > Kakšni so njihovi načrti po študiju?
- > Kako bi lahko izboljšali njihovo študijsko izkušnjo?

Kakšne so ključne preliminarne ugotovitve raziskovalnega projekta?

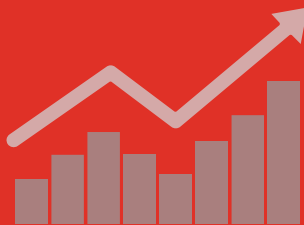
1. Slovenija postaja **mednarodno privlačna študijska destinacija**:

- **delež tujih študentov in študentk vztrajno raste, največ jih prihaja iz držav Zahodnega Balkana,**
- **najbolj izrazita rast deleža tujih študentov in študentk je na 1. bolonjski stopnji, vse več pa tudi na magistrskem študiju.**

*Število tujih študentov po državljanstvu
(najpogosteje zastopane države)*

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

2. Tuji študenti in študentke Slovenijo najpogosteje **izberejo zaradi:**

- **kakovosti študija in finančne dostopnosti,**
- **varnega in stabilnega okolja ter mednarodno priznanih kvalifikacij,**
- **pogosto pa je odločitev tudi posledica slabših pogojev v domačem okolju, kot so politična nestabilnost, nizka kakovost izobraževanja ali omejene možnosti zaposlitve.**

Dejavniki privlačevanja za študij v Sloveniji (n = 581 - 667)

3. Večina tujih študentov in študentk ocenjuje svojo študijsko uspešnost:

- kot primerljivo ali boljše od domačih sošolcev in sošolk,
- tretjina je bolj uspešna, kot je pričakovala pred začetkom študija,
- zanimivo: tisti z nižjim znanjem slovenščine pogosto poročajo o boljši zaznani uspešnosti.

4. Najpogosteje se tuji študenti in študentke srečujejo z naslednjimi **težavami**:

- zahtevnost študija,
- pomanjkanje motivacije,
- težave z urejanjem dokumentacije in administrativnimi postopki,
- visoki stroški bivanja in onemogočeno bivanje v študentskih domovih,
- jezikovne ovire in nizka integracija,
- usklajevanje študija, dela in vsakdanjega življenja,
- zaskrbljujoče: skoraj tretjina je doživela diskriminacijo ali nadlegovanje, najpogosteje zaradi jezika, narodnosti ali etničnega ozadja.

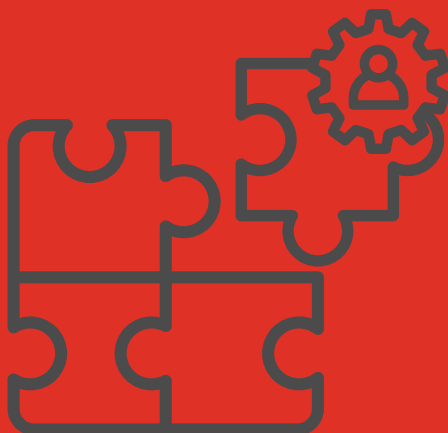
»V redu, nimam težav z učenjem, vendar nisem pričakovala, da mi bo učenje vzelo precej več časa, ker študiram v drugem jeziku, v slovenščini. Tako pač je. Z izpiti nimam večjih težav, bolj problematičen je ustni del in odprta vprašanja, ker se mi je nekoliko težje izraziti.« (Int2)

»Vedno se počutim tako osamljeno, ves čas, kljub temu da mi veliko prijateljev reče: »Hej, nisi sama, tukaj smo zate.« Ampak mislim, da je to preprosto razlika v kulturi, ker je njihov način izražanja čustev zelo drugačen od mojega. Jaz zelo izrazito pokažem, kako se počutim, medtem ko so Slovenci bolj zadržani. In če ne povedo, kaj je narobe, imam občutek, kot da sem jaz nekaj narobe naredila. Tako da se še ne počutim popolnoma sprejeta, ampak upam, da bo v prihodnosti drugače.« (Int9)

5. Po zaključku študija v Sloveniji:

→ velik del razmišlja o iskanju zaposlitve v Sloveniji, kar kaže na visoko stopnjo zadržanja in zaupanje v slovenski sistem.

Iskanje zaposlitve po študiju (n = 525)

Priporočila tujih študentov in študentk za odločevalce:

Stanovanjska problematika: odprava pogojev za bivanje v študentskih domovih, ki izključujejo tuje študente in študentke, posebne kvote za tujce.

Administrativni postopki: preglednejši, hitrejši in centralizirani postopki za vizume in dovoljenja, vzpostavitev enotne kontaktne točke.

Štipendiranje: širitev štipendijskih shem, dostop do štipendij za nadarjene.

Informiranje in podpora ob prihodu: uvajalni programi, mentorstvo, boljša dostopnost informacij o akademskem in vsakdanjem življenju.

Jezikovna podpora: brezplačni ali subvencionirani tečaji slovenščine, večja jezikovna fleksibilnost profesorjev.

Akadska integracija: skupne aktivnosti domačih in tujih študentov in študentk za zmanjševanje občutkov ločevanja in izolacije.

Strateški pristop države: prepoznavanje tujcev kot razvojnega potenciala, aktivnejša promocija slovenskega visokega šolstva, strategije za privabljanje in zadržanje talentov.

Prispevki raziskovalnega projekta:

Z rezultati želimo odločevalce in visokošolske institucije opremiti z zanesljivimi podatki.

Pomeni pomemben korak k razumevanju in izboljšanju mednarodne študijske izkušnje v Sloveniji ter h gradnji odprtega, pravičnega in medkulturnega akademskega prostora.

Tuje študente in študentke želimo informirati o razpoložljivi podpori na njihovi študijski poti.

Predstavitev je del ciljnega raziskovalnega projekta
»Spodbujevalni in zaviralni dejavniki za študij tujih
študentov v Sloveniji« V5-24057 v okviru »CRP 2024«.

**Financerja projekta sta Ministrstvo za visoko
šolstvo, znanost in inovacije in Javna agencija za
znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost
Republike Slovenije.**

Izvajalci raziskovalnega projekta so:

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede in
Pedagoška fakulteta, Univerza v Mariboru, Fakulteta za
varnostne vede in Mirovni inštitut.

Vodja raziskovalnega projekta je:

doc. dr. Andreja Živoder (andreja.zivoder@fdv.uni-lj.si).

Hvala vsem sodelujočim v raziskavi!